

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Кафедра правового забезпечення підприємницької діяльності та
фінансової безпеки
Навчально-науковий інститут № 5**

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Сучасні доктрини міжнародного приватного права»
вибіркових компонент
освітньої програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

081 Право (Право)

**Спеціалізація 12.00.03 – Цивільне право та цивільний процес; сімейне
право; міжнародне приватне право**

Харків 2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 14.08.2024 р. № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних, соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 13.08.2024 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки навчально-наукового інституту № 5 протокол від 12.08.2024 р. № 7

Розробники:

Старший викладач кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки навчально-наукового інституту № 5 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук Антол І.В.

Рецензенти:

1. доцент кафедри цивільного права № 1, начальник науково-дослідницького сектору Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук, доцент Ісаєв А.М.;
2. завідувач кафедри цивільного права та процесу навчально-наукового інституту № 5, доктор юридичних наук, професор Жорнокуй Ю.М.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3 Загальна кількість годин – 90 Кількість тем – 10	08 «Право» 081 Право <u>третій (освітньо-науковий)</u> (назва СВО)	Навчальний курс <u>2</u> (номер) Семестр <u>3</u> (номер) Вид контролю: <u>екзамен</u> (екзамен, залік)
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – <u>16</u> ; (години) Семінарські заняття – <u>28</u> ; (години) Самостійна робота – <u>46</u> ; (години)		Лекції – <u>8</u> ; (години) Семінарські заняття – <u>10</u> ; (години) Самостійна робота – <u>72</u> ; (години)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомлення здобувачів вищої освіти із основними теоретичними та практичними засадами регулювання приватноправових відносин, ускладнених наявністю іноземного елементу. Вивчення курсу сприяє одержанню основних теоретичних знань, практичних навичок щодо визначення права, належного до застосування, допоможе використовувати отримані знання на практиці.

Завдання:

- отримати системні юридичні знання про засади нормативно-правового регулювання цивільно-правових відносин, ускладнених наявністю іноземного елементу;
- засвоїти основний понятійний апарат міжнародного приватного права, інститутів міжнародного приватного права;
- навчитися застосовувати на практиці положення міжнародного приватного законодавства;
- навчитися аналізувати міжнародну та вітчизняну судову практику застосування норм міжнародного приватного з права.

Міждисциплінарні зв'язки:

Міжнародне приватне право тісно пов'язано з такими дисциплінами як адміністративне право, цивільне право, земельне право, господарське право, сімейне право, трудове право тощо.

Очікувані результати навчання: У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основні поняття та визначення галузі міжнародного приватного права;
- спеціальні терміни міжнародного приватного права, та вміти їх охарактеризувати;
- систему міжнародного приватного права;
- природу відносин та ознаки предмету міжнародного приватного права;
- методи міжнародного приватного права, та особливості їх застосування;
- основні засади вчення про колізійну норму;
- види джерел міжнародного приватного права;
- поняття та форми уніфікації;
- правила визначення право- та дієздатності іноземців в Україні;
- шляхи вирішення колізій щодо зобов'язань у тому числі деліктних;
- сутність колізій спадкових, сімейних та трудових відносин і відповідно шляхи їх вирішення;
- правила визначення процесуальної правоздатності та дієздатності іноземних фізичних та юридичних осіб
- положення законодавства України щодо виконання доручень та судових рішень іноземних судів;
- правила визнання чинності рішень іноземних судів в Україні.

вміти:

- проводити аналіз норм чинного законодавства України та норм права іноземних країн;

- розшукувати необхідні колізійні приписи, та формули прикріплення;
- вирішувати тестові завдання з міжнародного приватного права;
- практично виявляти випадки обходу законів у міжнародних приватноправових відносинах;
- застосовувати теоретичні положення загальної частини курсу при вирішенні конкретних практичних завдань.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни		
Інтегральна компетентність		Здатність застосовувати концептуальні та методологічні знання для вирішення значущих проблем у галузі держави і права, що передбачає застосування правових інститутів, норм, наукових положень, доктрин, принципів, а також організацію і проведення досліджень із подальшим впровадженням інновацій в практично-перетворювальну діяльність
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність до критичного осмислення суспільних та галузевих процесів і явищ
	ЗК-3	Здатність бачити поліваріативність підходів до розв'язання сформульованої проблеми, а також сформулювати алгоритм її вирішення
	ЗК-4	Здатність застосовувати знання під час наукового пошуку і у практичних ситуаціях
	ЗК-9	Здатність генерувати нові ідеї (креативність), синтезувати комплексні ідеї
	ЗК-10	Здатність приймати обґрунтовані рішення
	ЗК-11	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності)
	ЗК-12	Здатність працювати в міжнародних наукових проектах
	ЗК-13	Здатність розробляти наукові проекти та управляти їх реалізацією
	ЗК-15	Здатність оцінювати результати наукових досліджень інших науковців за об'єктивними критеріями
Спеціальні (фахові, предметні) Компетентності (СК)	ФК-1	Формування концептуального знання щодо сутності верховенства права як однієї з основоположних цінностей демократичної держави. Уміння застосовувати принципи верховенства права, в тому числі, у ситуаціях

	законодавчої невизначеності
ФК-2	Формування концептуального знання щодо системи права Європейського Союзу та її співвідношення з правовою системою України
ФК-3	Формування концептуального знання щодо меж впливу міжнародного, зокрема європейського права на стан національного законодавства, тенденцій його трансформації
ФК-4	Формування концептуального знання щодо форм впливу практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні
ФК-6	Формування навичок проведення порівняльно-правових досліджень окремих інститутів права
ФК-8	Формування умінь застосовувати традиційні та новітні методи й інструменти наукового пошуку
ФК-9	Формування навичок застосування міждисциплінарного підходу в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності
ФК-10	Формування умінь ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення правових норм, а також знання практики їх застосування
ФК-11	Формування умінь критично оцінювати результати наукових пошуків, інноваційний характер одержаних результатів і на цій основі підвищувати рівень своєї професійної діяльності, включаючи безперервний саморозвиток та самовдосконалення
ФК-13	Формування умінь і навичок доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію про ідеї, проблеми, ухвалені рішення, досвід та аргументації: відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності
ФК-14	Формування умінь і навичок самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини
ФК-15	Формування умінь і навичок самостійно

		готувати проекти актів правозастосування, включаючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та умотивованості
	ПРН-2	Володіти сучасними методами наукового дослідження; вміти застосовувати їх в процесі вирішення правової проблематики, в тому числі шляхом генерації нових ідей
	ПРН-6	Вміти використовувати здобутки теорії права, інших правових наук під час здійснення комплексних досліджень, а також розв'язання проблем окремої групи правових відносин
	ПРН-7	Вміти використовувати міжнародний досвід при вирішенні наукової проблематики; визначати вплив міжнародних правових стандартів під час їх порівняння із вітчизняними
	ПРН-8	Здійснювати взаємодію із суб'єктами, які не належать до наукової спільноти, задля визначення проблем, що турбують суспільство, а також поширення правових знань і наукових даних
	ПРН-9	Знати концептуальні засади правотворення, правових регулювання і застосування; способи опрацювання юридичної інформації з метою вирішення правової проблематики
	ПРН-11	Демонструвати здатність до критичного аналізу чинного законодавства, практики його застосування, розробки проектів нормативно-правових актів із обґрунтуванням власної позиції щодо необхідності їх прийняття
	ПРН-12	Вміти самостійно готувати проекти актів правозастосування у різних сферах професійної діяльності, включаючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості
	ПРН-14	Вміти вільно спілкуватись з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, науковою спільнотою, суспільством у цілому, критично осмислювати та оцінювати окремі наукові дослідження із відповідної правової проблематики

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. «Поняття предмету міжнародного приватного права (МПП), методу та системи».

Поняття предмету МПП. Природа відносин міжнародного приватного права. Іноземний елемент та його види. Ознаки предмету міжнародного приватного права та підходи до його визначення. Термін “міжнародне приватне право” та альтернативне бачення найменування даної галузі права. Поняття міжнародного приватного права як галузі права, галузі законодавства та учбової дисципліни, співвідношення вказаних понять. Система міжнародного приватного права як учбової дисципліни. Загальна характеристика методів МПП. Загальне розуміння колізії та сфера виникнення колізії законів. Поняття колізійного методу. Форми колізійного методу. Особливості застосування колізійного методу. Матеріально-правовий метод. Система МПП. Співвідношення міжнародного публічного та міжнародного приватного права. Співвідношення предмету міжнародного приватного права та цивільного права України. Зв'язок порівняльного правознавства та міжнародного приватного права.

ТЕМА № 2. «Джерела міжнародного приватного права».

Загальна характеристика джерел міжнародного приватного права. Загальні положення про джерела та види джерел міжнародного приватного права. Комплексність законодавства з міжнародного приватного права. Система джерел міжнародного приватного права країн світу. Внутрішнє законодавство як джерело міжнародного приватного права. Міжнародний договір як джерело міжнародного приватного права. Значення міжнародних договорів про правову допомогу у регулювання міжнародних приватноправових відносин. Співвідношення міжнародних договорів, угод та конвенцій, їх види. Міжнародний звичай як джерело міжнародного приватного права та звичай ділового обороту у правовій системі України. Підстави та випадки застосування звичаїв до регулювання приватноправових відносин, ускладнених наявністю іноземного елементу. Судова та арбітражна практика як джерело міжнародного приватного права. Правова доктрина як джерело міжнародного приватного права. Міжнародні уніфіковані торгові терміни «Інкотермс» як джерело міжнародного приватного права.

ТЕМА № 3. «Основні положення про вчення про колізійну норму».

Загальне розуміння колізії. Сфера виникнення колізії законів. Поняття колізійної норми та колізійного права. Співвідношення колізійної норми та інших відсильних правових норм. Будова колізійної норми. Основні положення про види формул прикріплення, види колізійних норм та їх союзи. Прості та складні колізійні норми. Поняття альтернативних, множинних та кумулятивних

колізійних норм. Основні та додаткові колізійні приписи. Поняття та вирішення диспозитивних, імперативних та відносно імперативних колізійних норм. Сфера існування та межі застосування міжнародних та міжобласних колізійних норм. Колізійні норми, що містять відсилання до права якої-небудь країни, та колізійні норми, що відсилають до положень міжнародних договорів. Уніфіковані колізійні норми, форми та значення уніфікації у міжнародному приватному праві. Національно-правові та міжнародно-правові колізійні норми. Гнучкі колізійні приписи. Основні типи колізійних прив'язок. Правова природа та межі застосування особистого закону фізичної та юридичної особи, закону місця знаходження речі, закон, обраний особою, що уклала угоду (автономія волі), закон місця здійснення акту (закон місця укладення договору, закон місця укладення угоди, що визначає її форму, закон місця укладення шлюбу, закон місця укладення шлюбу, закон місця здійснення правопорушення), закон країни продавця, закон місця здійснення діяльності, закон прапора, закон, що регулює статут відносин, закон валюти боргу, закон суду, закон, з яким дане правове відношення найбільш тісно пов'язано.

ТЕМА № 4. «Загальні поняття міжнародного приватного права».

Основні положення щодо термінології міжнародного приватного права. Застосування іноземного права. Кваліфікація колізійної норми. Проблема кваліфікації колізійної норми у міжнародному приватному праві та шляхи її вирішення. Кваліфікація за законом суду (*legefori*). Кваліфікація за іноземним законом (*legECAUSE*). Кваліфікація за принципом «автономної кваліфікації». Зворотнє відсилання та відсилання до права третьої країни. Поняття зворотнього відсилання та випадки зворотнього відсилання. Поняття та випадки відсилання до права третьої країни. Обхід законів у міжнародному приватному праві. Поняття обходу закону. Випадки обходу закону. Правові наслідки такого обходу закону. Застереження про публічний порядок. Позитивна концепція застереження про публічний порядок. Негативна концепція про публічний порядок. Правові режими у міжнародному приватному праві. Національний режим. Режим найбільшого сприяння. Спеціальний режим. Взаємність і реторсія. Матеріальна взаємність. Формальна взаємність. Поняття реторсії. Мета реторсії. Особливості застосування норм права країни із декількома правовими системами.

ТЕМА № 5. «Суб'єкти міжнародного приватного права».

Фізичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права. Правове становище іноземців на території України. Правила встановлення право - та дієздатності іноземців. Особливості цивільно-правового стану іноземних громадян, апатридів, осіб із подвійним громадянством, біженців, виселенців та осіб, яким надано політичний притулок. Поняття та колізійні питання громадянства. Правове становище громадян України за кордоном. Юридичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права. Правове становище

іноземних юридичних осіб, поняття особистого закону (статуту) та визначення національності юридичної особи. Основні положення про теорії встановлення національності юридичних осіб: теорія інкорпорації (місця реєстрації), теорія контролю, теорія осілості (місця знаходження адміністративного центру юридичної особи) та теорія центру експлуатації (місця здійснення діяльності юридичної особи). Представництва іноземних суб'єктів господарювання. Транснаціональні компанії як суб'єкти міжнародних приватноправових відносин, проблема міжнародних юридичних осіб. Правила визначення цивільної правоздатності іноземних юридичних осіб. Діяльність суб'єктів господарювання України за кордоном. Особливості створення і діяльності офшорних компаній. Держава як суб'єкт міжнародних приватноправових відносин. Держава як суб'єкт майнових відносин. Імунітети держави. Види імунітетів держави. Основні доктрини імунітету держави. Законодавче регулювання імунітету держави.

ТЕМА №6. «Особливості правового регулювання права власності у міжнародному приватному праві».

Поняття права власності. Різновиди власності. Основні колізійні питання права власності у міжнародному приватному праві. Правовий режим права власності держав. Правовий режим об'єктів права власності іноземних фізичних та юридичних осіб в Україні. Правовий режим об'єктів права власності українських фізичних та юридичних осіб за кордоном. Колізійні питання особистих немайнових прав та інтелектуальної власності. Основні положення про міжнародно-правову охорону авторських та суміжних прав. Право промислової власності у міжнародному приватному праві. Правове регулювання іноземних інвестицій.

ТЕМА № 7. «Особливості правового регулювання договірних зобов'язань у міжнародному приватному праві».

Загальні положення про колізії форми та змісту правочинів, довіреності та позовної давнини. Колізійні питання зобов'язань. Сфера дії права, що застосовується до договору. Договір про придбання товарів та одержання послуг особою не для цілей підприємницької діяльності у законодавстві України. Концепції *lex mercatoria* у міжнародному приватному праві. Колізійне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Співвідношення положень автономного Закону України «Про міжнародне приватне право» та Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність». Форма зовнішньоекономічної угоди. Основні види договорів міжнародного комерційного обігу. Роль принципу автономії волі сторін у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Норми законодавства України про право, що має застосовуватися до договору за відсутності погодження сторін про вибір права. Норми уніфікованих торгових термінів «Інкотермс» як регулятор зовнішньоекономічної діяльності.

ТЕМА № 8. «Особливості правового регулювання спадкових правовідносин у міжнародному приватному праві».

Розуміння спадкового права у іноземних правових системах. Розбіжності законодавчого регулювання спадкових відносин у світі. Колізії спадкових правовідносин. Спадкування рухомого, нерухомого майна, та майна, внесеного до державного реєстру за законодавством України. Визначення здатності особи до складання, скасування заповіту. Колізії щодо форми заповіту та акту його скасування. Принципи свободи заповіту та охорони інтересів сім'ї як основоположні у спадковому праві країн світу. Тенденції розвитку спадкового права у світі. Передумови спадкування за законом та за заповітом. Черговість спадкування за законом, відмінність визначення кола спадкоємців в Україні та за кордоном. Види заповітів: власноручний заповіт, заповіт у формі публічного акту, таємний заповіт. Прийняття спадщини, право на обов'язкову долю. Представництво, визначення моменту переходу спадкового майна та відповідальності за боргами спадкодавця. Спадкові права іноземців в Україні. Спадкові права громадян України за кордоном. Спадкування виморочного майна. Міжнародні угоди з питань спадкування.

ТЕМА № 9. «Особливості правового регулювання сімейних правовідносин у міжнародному приватному праві».

Колізії законодавства у сфері сімейних відносин. Співвідношення положень Сімейного кодексу України та спеціального закону про міжнародне приватне право. Значення і природа правових наслідків шлюбу у галузі міжнародного приватного права України та іноземних країн. Особисті та майнові відносини між подружжям Укладення шлюбів між громадянами України та іноземцями. Умови, форми і порядок укладення шлюбів у міжнародному приватному праві. Консульський шлюб. Повноваження консулів щодо реєстрації актів громадянського стану. Визнання в Україні шлюбів укладених за кордоном, визнання в Україні дійсності розірвання шлюбів за межами України. Розірвання шлюбів між громадянами України та іноземцями. Порядок розірвання шлюбів. Правовідносини між батьками та дітьми у МПРП. Колізійні питання усиновлення. Опіка та піклування у міжнародному приватному праві.

ТЕМА № 10. «Особливості правового регулювання трудових правовідносин у міжнародному приватному праві».

Колізії щодо трудових відносин. Правові умови праці іноземців в Україні. Правові умови праці громадян України за кордоном. Визначення права, що має застосовуватися до трудового договору за законодавством України. Застосування праці громадян України за кордоном на основі права України та на основі трудового контракту. Значення Міжнародної організації праці. Види

конвенцій та рекомендацій Міжнародної організації праці. Основні положення конвенцій Міжнародної організації праці щодо здійснення трудової діяльності, забезпечення зайнятості населення та боротьби із безробіттям, про умови праці, робочий час, охорону праці, відпочинок та оплату.

4. Структура навчальної дисципліни
4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні	Самостійна робота	
Семестр № 2							
Тема № 1. «Поняття предмету міжнародного приватного права (МПП), методу та системи».	8	2	2	-	-	4	
Тема № 2. «Джерела міжнародного приватного права».	8	2	2	-	-	4	
Тема № 3. «Основні положення про вчення про колізійну норму».	8	2	2	-	-	4	
Тема № 4. «Загальні поняття міжнародного приватного права».	8	2	2	-	-	4	
Тема № 5. «Суб'єкти міжнародного приватного права».	8	2	2	-	-	4	
Тема № 6. «Особливості правового регулювання права власності у міжнародному приватному праві».	8	2	2	-	-	4	
Тема № 7. «Особливості правового регулювання договірних зобов'язань у міжнародному приватному праві».	10	2	4	-	-	4	
Тема № 8. «Особливості правового регулювання спадкових правовідносин у міжнародному приватному праві».	10	2	4	-	-	6	
Тема №9. «Особливості правового регулювання сімейних правовідносин у міжнародному приватному праві».	10	-	4	-	-	6	
Тема №10. «Особливості правового регулювання трудових правовідносин у міжнародному приватному праві».	10	-	4	-	-	6	
Всього за семестр № 2:	90	16	28	-	-	46	Екзамен

**4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(заочна форма навчання)**

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	
Семестр № 2							
Тема № 1. «Поняття предмету міжнародного приватного права (МПП), методу та системи».	10	2	2	-	-	6	
Тема № 2. «Джерела міжнародного приватного права».	10	2	2	-	-	6	
Тема № 3. «Основні положення про вчення про колізійну норму».	10	2	2	-	-	6	
Тема № 4. «Загальні поняття міжнародного приватного права».	10	2	2	-	-	6	
Тема № 5. «Суб'єкти міжнародного приватного права».	10	-	2	-	-	8	
Тема № 6. «Особливості правового регулювання права власності у міжнародному приватному праві».	8	-	-	-	-	8	
Тема № 7. «Особливості правового регулювання договірних зобов'язань у міжнародному приватному праві».	8	-	-	-	-	8	
Тема № 8.« Особливості правового регулювання спадкових правовідносин у міжнародному приватному праві».	8	-	-	-	-	8	
Тема №9«Особливості правового регулювання сімейних правовідносин у міжнародному приватному праві».	8	-	-	-	-	8	
Тема №10. «Особливості правового регулювання трудових правовідносин у міжнародному приватному праві».	8	-	-	-	-	8	
Всього за семестр № 2:	90	8	10	-	-	72	Екзамен

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни	Література:
Тема № 1. Поняття предмету міжнародного приватного права (МПП), методу та системи.	Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. — Х. : Право, 2015. — 320 с.
<p>Поняття, предмет і система міжнародного приватного права.</p> <p>Методи правового регулювання міжнародного приватного права.</p> <p>Принципи міжнародного приватного права.</p> <p>Іноземний елемент та його види.</p> <p>Співвідношення міжнародного публічного та міжнародного приватного права.</p>	<p>Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с.</p> <p>Вишновецька С. В., Корнєєв Ю. В. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. / С. В. Вишновецька, Ю. В. Корнєєв. — К. : Центр учбової літератури, 2019. — 164 с.</p>
Тема № 2. Джерела міжнародного приватного права.	Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. — Х. : Право, 2015. — 320 с.
<p>Загальні положення про джерела міжнародного приватного права.</p> <p>Внутрішнє законодавство як джерело міжнародного приватного права.</p> <p>Міжнародний договір як джерело міжнародного приватного права.</p> <p>Міжнародний звичай як джерело міжнародного приватного права</p> <p>Судова та арбітражна практика і правова доктрина як джерела міжнародного приватного права.</p> <p>Роль правової доктрини у міжнародному приватному праві.</p> <p>Міжнародні уніфіковані торгові терміни «Інкотермс» як джерело міжнародного приватного права.</p>	<p>Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с.</p> <p>Вишновецька С. В., Корнєєв Ю. В. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. / С. В. Вишновецька, Ю. В. Корнєєв. — К. : Центр учбової літератури, 2019. — 164 с.</p>
Тема № 3: Основні положення вчення про колізійну норму	Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. — Х. : Право, 2015. — 320 с.
<p>Поняття колізійної норми та колізійного права.</p> <p>Будова колізійної норми. Види колізійних норм та їх союзи.</p> <p>Основні типи колізійних прив'язок.</p> <p>Гнучкі колізійні принципи.</p>	<p>Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта,</p>

		2017.-504с. Вишновецька С. В., Корнєєв Ю. В. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. / С. В. Вишновецька, Ю. В. Корнєєв. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 164 с.
Тема № 4. Загальні поняття міжнародного приватного права		Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. — Х. : Право, 2015. — 320 с. Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с. Вишновецька С. В., Корнєєв Ю. В. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. / С. В. Вишновецька, Ю. В. Корнєєв. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 164 с. Килимник І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун- т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. Конституція України від 28.08.1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради. – 1996. - № 30. – ст. 141 Сімейний кодекс України від 10.01.2002 ., № 2947- III // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 21- 22, ст.135 Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» // Відомості Верховної Ради. - 1994. - № 25. – ст. 196 Закон України —Про зовнішньоекономічну діяльність від 16 квітня 1991р. № 959-XII // Відомості Верховної Ради України.-1991.- №29.
	Основні положення щодо термінології міжнародного приватного права. Проблема кваліфікації у міжнародному приватному праві. Зворотне відсилання та відсилання до права третьої країни. Застереження про публічний порядок. Обхід законів у міжнародному приватному праві. Кульгаючи відносини. Застосування норм іноземного права Застереження про публічний порядок та застосування імперативних норм законодавства Взаємність і правові режими у міжнародному приватному праві.	

	<p>Про міжнародне приватне право : Закон України від 23 червня 2005 року N 2709-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2005. - № 32. - ст.422</p> <p>Міжнародне приватне право: Навч. посібник / За ред. С.Г. Кузьменко – К., «Центр учбової літератури», 2010. – 316 с.</p> <p>Міжнародне приватне право: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / за ред. Проф. В.П.Жушмана та доц. І.А.Шуміло. – Х.: Право, 2011. – 320с.</p>
Тема № 5. Суб'єкти міжнародного приватного права)	
<p>1. Правовий статус фізичних осіб як суб'єктів міжнародного приватного права.</p> <p>1. Загальна характеристика правового статусу юридичних осіб у міжнародному приватному праві.</p> <p>2. Особливості участі держави в міжнародних приватних відносинах.</p>	<p>Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. — Х. : Право, 2015. — 320 с.</p> <p>Фединяк Г.С. Фединак Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с.</p> <p>Вишновецька С. В., Корнєєв Ю. В. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. / С. В. Вишновецька, Ю. В. Корнєєв. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 164 с.</p> <p>Килимник І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>Конституція України від 28.08.1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради. – 1996. - № 30. – ст. 141</p> <p>Сімейний кодекс України від 10.01.2002 ., № 2947-III // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 21-22, ст.135</p> <p>Закон України «Про міжнародний</p>

	<p>комерційний арбітраж» // Відомості Верховної Ради. - 1994. - № 25. – ст. 196</p> <p>Закон України —Про зовнішньоекономічну діяльність від 16 квітня 1991р. № 959-XII // Відомості Верховної Ради України.-1991.- №29.</p> <p>Про міжнародне приватне право : Закон України від 23 червня 2005 року N 2709-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2005. - № 32. - ст.422</p> <p>Міжнародне приватне право: Навч. посібник / За ред. С.Г. Кузьменко – К.,«Центр учбової літератури», 2010. – 316 с.</p> <p>Міжнародне приватне право: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / за ред. Проф. В.П.Жушмана та доц. І.А.Шуміло. – Х.: Право, 2011. – 320с.</p>
<p>Тема № 6. Особливості правового регулювання права власності у міжнародному приватному праві</p>	<p>Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. — Х. : Право, 2015. — 320 с.</p>
<p>Особливості правового регулювання відносин власності в МПП</p> <p>Основні колізійні питання права власності у МПрП.</p> <p>Виникнення та припинення права власності та інших речових прав.</p> <p>Правовий режим права власності держав.</p> <p>Правовий режим об'єктів права власності іноземних фізичних та юридичних осіб в Україні.</p> <p>Правовий режим об'єктів права власності українських фізичних та юридичних осіб за кордоном.</p> <p>Право власності та інші речові права на рухоме майно, що перебуває в дорозі.</p> <p>Правове регулювання іноземних інвестицій в міжнародному приватному праві. Угода СОТ щодо пов'язаних з торгівлею інвестиційних заходів</p> <p>Проблеми повернення національної культурної спадщини</p>	<p>Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с.</p> <p>Вишновецька С. В., Корнєєв Ю. В. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. / С. В. Вишновецька, Ю. В. Корнєєв. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 164 с.</p> <p>Килимник І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>Конституція України від</p>

		<p>28.08.1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради. – 1996. - № 30. – ст. 141</p> <p>Сімейний кодекс України від 10.01.2002 ., № 2947-III // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 21-22, ст.135</p> <p>Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» // Відомості Верховної Ради. - 1994. - № 25. – ст. 196</p> <p>Закон України —Про зовнішньоекономічну діяльність від 16 квітня 1991р. № 959-XII // Відомості Верховної Ради України.-1991.- №29.</p> <p>Про міжнародне приватне право : Закон України від 23 червня 2005 року N 2709-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2005. - № 32. - ст.422</p> <p>Міжнародне приватне право: Навч. посібник / За ред. С.Г. Кузьменко – К.,«Центр учбової літератури», 2010. – 316 с.</p> <p>Міжнародне приватне право: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / за ред. Проф. В.П.Жушмана та доц. І.А.Шуміло. – Х.: Право, 2011. – 320с.</p>
	<p>Тема № 7. Особливості правового регулювання договірних зобов'язань у міжнародному приватному праві</p>	<p>Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. — Х. : Право, 2015. — 320 с.</p> <p>Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с.</p> <p>Вишновецька С. В., Корнєєв Ю. В. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. / С. В. Вишновецька, Ю. В. Корнєєв. – К. : Центр учбової літератури, 2019.</p>
	<p>Поняття та види правочинів з іноземним елементом</p> <p>Форма та зміст правочину. Сфера дії права, що застосовується до правочину</p> <p>Право, що застосовується до змісту правочину (зобов'язальний статут).</p> <p>Колізійне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.</p> <p>Представництво, довіреність та позовна давність в міжнародному приватному праві</p> <p>Договір міжнародної купівлі-продажу товарів.</p> <p>Звичай міжнародної торгівлі. Правила Інкотермс.</p> <p>Правове регулювання електронної торгівлі в МПП.</p>	

<p>Загальна характеристика угод СОТ щодо міжнародної торгівлі</p> <p>Позадоговірні зобов'язання в МПП.</p>	<p>– 164 с.</p> <p>Килимник І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>Конституція України від 28.08.1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради. – 1996. - № 30. – ст. 141</p> <p>Сімейний кодекс України від 10.01.2002 ., № 2947-III // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 21-22, ст.135</p> <p>Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» // Відомості Верховної Ради. - 1994. - № 25. – ст. 196</p> <p>Закон України —Про зовнішньоекономічну діяльність від 16 квітня 1991р. № 959-XII // Відомості Верховної Ради України..-1991.- №29.</p> <p>Про міжнародне приватне право : Закон України від 23 червня 2005 року N 2709-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2005. - № 32. - ст.422</p> <p>Міжнародне приватне право: Навч. посібник / За ред. С.Г. Кузьменко – К.,«Центр учбової літератури», 2010. – 316 с.</p> <p>Міжнародне приватне право: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / за ред. Проф. В.П.Жушмана та доц. І.А.Шуміло. – Х.: Право, 2011. – 320с.</p>
<p>Тема № 8. Особливості правового регулювання спадкових правовідносин у міжнародному приватному праві.</p>	<p>Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. — Х. : Право, 2015. — 320 с.</p>
<p>Основні колізії у спадкуванні за МПП</p> <p>Міжнародно-правове регулювання спадкових відносин</p> <p>Колізійні норми спадкового права в міжнародному приватному праві.</p>	<p>Фединяк Г.С. Фединяк</p>

<p>Спадкові права громадян України за кордоном. Спадкові права іноземців в Україні. Правовий режим відумерлої спадщини.</p>	<p>Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с.</p> <p>Вишновецька С. В., Корнєєв Ю. В. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. / С. В. Вишновецька, Ю. В. Корнєєв. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 164 с.</p> <p>Килимник І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>Конституція України від 28.08.1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради. – 1996. - № 30. – ст. 141</p> <p>Сімейний кодекс України від 10.01.2002 ., № 2947-III // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 21-22, ст.135</p> <p>Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» // Відомості Верховної Ради. - 1994. - № 25. – ст. 196</p> <p>Закон України —Про зовнішньоекономічну діяльність від 16 квітня 1991р. № 959-XII // Відомості Верховної Ради України.-1991.- №29.</p> <p>Про міжнародне приватне право : Закон України від 23 червня 2005 року N 2709-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2005. - № 32. - ст.422</p> <p>Міжнародне приватне право: Навч. посібник / За ред. С.Г. Кузьменко – К.,«Центр учбової літератури», 2010. – 316 с.</p> <p>Міжнародне приватне право: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / за ред. Проф. В.П.Жушмана та доц. І.А.Шуміло. – Х.: Право,</p>
---	--

	2011. – 320с.
Тема № 9. Особливості правового регулювання сімейних правовідносин у міжнародному приватному праві.	Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. — Х. : Право, 2015. — 320 с. Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с. Вишновецька С. В., Корнєєв Ю. В. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. / С. В. Вишновецька, Ю. В. Корнєєв. — К. : Центр учбової літератури, 2019. — 164 с. Килимник І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. — 111 с. Конституція України від 28.08.1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради. — 1996. - № 30. — ст. 141 Сімейний кодекс України від 10.01.2002 ., № 2947-III // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 21-22, ст.135 Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» // Відомості Верховної Ради. - 1994. - № 25. — ст. 196 Закон України —Про зовнішньоекономічну діяльність від 16 квітня 1991р. № 959-XII // Відомості Верховної Ради України.-1991.- №29. Про міжнародне приватне право : Закон України від 23 червня 2005 року N 2709-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2005. - № 32. - ст.422 Міжнародне приватне
Загальні положення про шлюбно-сімейні відносини в міжнародному приватному праві.	
Особливості правового регулювання шлюбно-сімейних відносин у праві різних держав	
Поняття, укладення та припинення шлюбу в міжнародному приватному праві.	
Права та обов'язки подружжя в міжнародному приватному праві.	
Майнові відносини подружжя в міжнародному приватному праві	
Правовідносини між батьками і дітьми.	
Усиновлення в міжнародному приватному праві.	
Аліментні зобов'язання в міжнародному приватному праві	

		<p>право: Навч. посібник / За ред. С.Г. Кузьменко – К., «Центр учбової літератури», 2010. – 316 с.</p> <p>Міжнародне приватне право: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / за ред. Проф. В.П.Жушмана та доц. І.А.Шуміло. – Х.: Право, 2011. – 320с.</p>
Тема № 10. Особливості правового регулювання трудових правовідносин у міжнародному приватному праві		<p>Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. — Х. : Право, 2015. — 320 с.</p> <p>Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с.</p> <p>Вишновецька С. В., Корнєєв Ю. В. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. / С. В. Вишновецька, Ю. В. Корнєєв. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 164 с.</p> <p>Килимник І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>Конституція України від 28.08.1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради. – 1996. - № 30. – ст. 141</p> <p>Сімейний кодекс України від 10.01.2002 ., № 2947-III // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 21-22, ст.135</p> <p>Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» // Відомості Верховної Ради. - 1994. - № 25. – ст. 196</p> <p>Закон України —Про зовнішньоекономічну діяльність від 16 квітня 1991р. № 959-XII //</p>
	<p>Загальна характеристика трудових відносин в МПП.</p> <p>Колізійне регулювання міжнародних трудових відносин</p> <p>Міжнародно-правове регулювання праці</p> <p>Правові умови праці громадян України за кордоном.</p> <p>Особливості регулювання трудових відносин іноземців та осіб без громадянства, які працюють в Україні.</p> <p>Порядок отримання дозволу на працевлаштування іноземців в Україні.</p> <p>Правове регулювання праці співробітників міжнародних та міжурядових організацій.</p>	

	<p>Відомості Верховної Ради України.-1991.- №29.</p> <p>Про міжнародне приватне право : Закон України від 23 червня 2005 року N 2709-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2005. - № 32. - ст.422</p> <p>Міжнародне приватне право: Навч. посібник / За ред. С.Г. Кузьменко – К.,«Центр учбової літератури», 2010. – 316 с.</p> <p>Міжнародне приватне право: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / за ред. Проф. В.П.Жушмана та доц. І.А.Шуміло. – Х.: Право, 2011. – 320с.</p>
--	---

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Зобов'язання, що виникають внаслідок заподіяння шкоди (деліктні зобов'язання) у міжнародному приватному праві.
2. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в міжнародному приватному праві
3. Правове регулювання міжнародних перевезень пасажирів
4. Міжнародні розрахунки
5. Патентне право
6. Матеріальні та процесуальні права іноземців
7. Авторське право і суміжні права
8. Працевлаштування іноземців в Україні та громадян України за кордоном
9. Норми сімейного права України у зв'язку з іноземним елементом
10. Норми спадкового права України у зв'язку з іноземним елементом
11. Цивільні процесуальні права іноземців та іноземної держави в Україні у зв'язку з іноземним елементом
12. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні.
13. Міжнародний комерційний арбітраж.

5.1.2. Теми наукових робіт

1. Предмет міжнародного приватного права.
2. Система міжнародного приватного права та місце міжнародного приватного права в системі права України.
3. Джерела міжнародного приватного права.
4. Трансформація норм міжнародних договорів у норми національного законодавства України.
5. Загальні поняття міжнародного приватного права.
6. Цивільно-правове становище іноземців в Україні.
7. Юридичні особи - суб'єкти міжнародного приватного права.
8. Держава – суб'єкт міжнародних цивільно-правових відносин.
9. Право власності в міжнародному приватного права.

6. Методи навчання

Оволодіння знаннями даного предмета забезпечується поєднанням таких різних форм і методів навчання, як лекції та семінарські заняття й самостійна робота. Ґрунтовнішому вивченню окремих тем сприяють написання рефератів, участь у роботі наукових гуртків, науково-практичних конференцій, семінарів, олімпіад.

Метою лекційного курсу є ознайомлення здобувачів вищої освіти із основними теоретичними та практичними засадами регулювання приватноправових відносин, ускладнених наявністю іноземного елементу.

Аудиторні заняття проводяться у формі лекційних і семінарських занять, на яких студенти повинні закріпити знання про основні поняття та визначення

галузі міжнародного приватного права; спеціальні терміни міжнародного приватного права, та вміти їх охарактеризувати; систему міжнародного приватного права; природу відносин та ознаки предмету міжнародного приватного права; методи міжнародного приватного права, та особливості їх застосування; основні засади вчення про колізійну норму; види джерел міжнародного приватного права; поняття та форми уніфікації; правила визначення право- та дієздатності іноземців в Україні; шляхи вирішення колізій щодо зобов'язань у тому числі деліктних; сутність колізій спадкових, сімейних та трудових відносин і відповідно шляхи їх вирішення; правила визначення процесуальної правоздатності та дієздатності іноземних фізичних та юридичних осіб; положення законодавства України щодо виконання доручень та судових рішень іноземних судів; правила визнання чинності рішень іноземних судів в Україні.

Лекційні заняття передбачають викладення нового теоретичного матеріалу викладачем, за своїм змістом лекції охоплюють основний теоретичний матеріал найважливіших тем навчальної дисципліни. Лекції є основним джерелом знань, які проводяться в класичній академічній формі. Метою лекційного курсу є формування у здобувачів вищої освіти комплексу сучасних знань, вмінь та навичок у сфері міжнародно-правових відносин. Для досягнення названої мети необхідним уявляється вивчення сучасної наукової та навчальної літератури з міжнародного приватного права; аналіз європейського законодавства, а також міжнародних нормативно-правових актів та ін.

Семінарське заняття – форма навчального заняття, під час якого викладач організує обговорення попередньо визначених питань, до яких студенти повинні самостійно готувати тези виступів; вміти формулювати визначення основних понять міжнародного приватного права; добирати нормативні акти, які регламентують певні питання.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом студентом у час, вільний від аудиторних навчальних занять, яка складається з опрацювання конспекту лекцій, підготовки до практичних занять, самостійного освоєння навчального матеріалу по окремим темам, щодо яких не передбачені аудиторні заняття, ознайомлення з нормативними актами та рекомендованою літературою, а також самостійне виконання індивідуальних завдань, передбачених цією програмою.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни: підручники, навчальні та навчально-методичні посібники та матеріали, конспект лекцій викладача, методичними рекомендаціями тощо. Для самостійної роботи студентів також рекомендується відповідна наукова та фахова монографічна та періодична література.

Самостійна робота передбачає виконання доповідей, рефератів.

Критерії оцінювання під час вивчення навчальної дисципліни: студенти повинні отримати 2 і більше позитивних оцінки з дисципліни протягом вивчення навчальної дисципліни «Сучасні доктрини міжнародного приватного права».

7. Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Поняття міжнародного приватного права як галузі права, галузі законодавства та учбової дисципліни, співвідношення вказаних понять.
2. Природа відносин міжнародного приватного права.
3. Співвідношення міжнародного приватного і міжнародного права.
4. Ознаки предмету міжнародного приватного права та їх характеристика.
5. Іноземний елемент та його види.
6. Методи регулювання відносин у міжнародному приватному праві.
7. Колізійні питання сімейного права. Основні формули прикріплення, які застосовуються при вирішенні даних колізій.
8. Особливості укладення та розірвання шлюбів між громадянами різних країн.
9. Форми укладення шлюбів. Поняття та підстави визнання дійсності «консульського» шлюбу.
10. Поняття та значення «загальних» юридичних наслідків шлюбу”.
11. Усиновлення іноземцями дітей – громадян України.
12. Регулювання аліментних зобов’язань у міжнародному приватному праві.
13. Опіка та піклування у міжнародному приватному праві.
14. Колізії законодавства в сфері спадкування за заповітом та за законом.
15. Основні формули прикріплення, які застосовуються при вирішенні колізій в сфері спадкування.
16. Інститут спадкової трансформації та негідного спадкоємця.
17. Міжнародні трудові відносини та джерела їх правового регулювання. Право, що застосовується до трудового договору.
18. Колізійні прив’язки, застосовувані до регулювання трудових відносин з «іноземним елементом».
19. Значення Міжнародної Організації Праці у регулюванні трудових відносин із іноземним елементом.
20. Види норм міжнародного приватного права.
21. Сутність, мета та види уніфікації норм міжнародного приватного права.
22. Зв’язок порівняльного правознавства та міжнародного приватного права.
23. Співвідношення міжнародних угод та внутрішнього законодавства в рамках регулювання міжнародних приватноправових відносин.
24. Особливості застосування колізійного методу.
25. Матеріально-правовий метод і матеріально-правові норми у міжнародному приватному праві.
26. Особливості спадкування майна громадянином України після смерті іноземця.
27. Правила спадкування відумерлого майна.

28. Поняття та основні види формул прикріплення.
29. Поняття «кульгаючи» відносин.
30. Види та сутність правових режимів, які надаються іноземцям в Україні.
31. Поняття та сутність проблеми кваліфікації.
32. Відмінність «кваліфікації» і «тлумачення» у міжнародному приватному праві.
33. Колізійні питання деліктних зобов'язань, та шляхи їх вирішення.
34. Система курсу міжнародного приватного права. Структура Закону України «Про міжнародне приватне право».
35. Загальні положення про джерела та види джерел міжнародного приватного права.
36. Система джерела міжнародного приватного права.
37. Внутрішнє законодавство як джерело міжнародного приватного права.
38. Міжнародні договори як джерела міжнародного приватного права. Види договорів, угод та конвенцій, їх співвідношення.
39. Правила «Інкотермс» як джерело регулювання міжнародних комерційних відносин.
40. Правова доктрина як джерело міжнародного приватного права.
41. Поняття, ознаки і види міжнародних звичаїв.
42. Підстави та випадки застосування звичаїв до регулювання приватноправових відносин, ускладнених наявністю іноземного елемента.
43. Судова та арбітражна практика як джерело міжнародного приватного права.
44. Поняття міжнародного цивільного процесу. Його співвідношення із міжнародним приватним та цивільним процесуальним правом.
45. Поняття та наслідки обходу законів у міжнародному приватному праві.
46. «Публічний порядок» та поняття застереження про публічний порядок.
47. Поняття зворотного відсилання та відсилання до права третьої країни.
48. Поняття колізійної норми, її структура. Види колізійних норм.
49. Поняття колізійної норми. Союзи колізійних норм.
50. Уніфіковані колізійні норми, форми та значення уніфікації у міжнародному приватному праві.
51. Національно-правові та міжнародно-правові колізійні норми.
52. Правила «Інкотермс».
53. «Особистий закон» та правила визначення національності юридичної особи.
54. Правові режими, що надаються іноземцям для реалізації їхніх прав та обов'язків.
55. Роль Міжнародного Комерційного Арбітражу у вирішенні спорів за участю іноземного елемента.

56. Способи встановлення змісту норм іноземного права.
57. «Автономія волі» як окремий інститут міжнародного приватного права.
58. Взаємність щодо фізичних осіб у міжнародному приватному праві.
59. Особистий закон фізичної особи (біпатрида, апатрида, біженця, іноземця).
60. Правовий статус іноземців в Україні, їхні правоздатність та дієздатність.
61. Особливості правового статусу біпатридів.
62. Особливості правового статусу держави як суб'єкта міжнародних приватноправових відносин.
63. Імунітет держави та його види.
64. Теорії встановлення національності юридичних осіб.
65. Транснаціональні компанії як суб'єкти міжнародних приватних відносин.
66. Види діяльності іноземних суб'єктів господарювання.
67. Представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності.
68. Правовий статус суб'єктів господарювання України за кордоном.
69. Встановлення права, яке має визначати форму та зміст правочину.
70. Колізії особистих немайнових прав і права інтелектуальної власності.
71. Право, яке застосовується до виникнення та припинення речових прав.
72. Основні колізійні питання права власності у міжнародному приватному праві.
73. Основні формули прикріплення, які застосовуються при вирішенні колізійних питань права власності.
74. Правовий режим об'єктів права власності іноземних фізичних та юридичних осіб в Україні.
75. Правовий режим об'єктів права власності українських фізичних та юридичних осіб за кордоном.
76. Правове регулювання іноземних інвестицій.
77. Сфера дії права, що застосовується до договору.
78. Колізії зобов'язань, що виникають із односторонніх дій.
79. Основні типи колізійних прив'язок які застосовуються щодо визначення права, що має застосовуватися до позадоговірних зобов'язань.
80. Колізійне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
81. Види заповітів. Відмінності спадкування за законом (заповітом) в країнах світу.
82. Форма заповіту і акта його скасування за законодавством України.
83. Цивільні процесуальні права іноземців та юридичних осіб.
84. Правила підсудності судам України справ із іноземним елементом.
85. Визнання та виконання рішень іноземних судів.
86. Надання правової допомоги у цивільних справах органами юстиції іноземних країн.

87. Виконання судових доручень іноземних судів.
88. Конвенція ООН 1980 р. про договори міжнародної купівлі-продажі товарів.
89. Легалізація документів виданих іноземними офіційними особами. Поняття апостіля.
90. Право, що застосовується до міжнародного комерційного арбітражу. Поняття арбітражного застереження.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути екзамени (комплексні екзамени); тести; наскрізні проекти; командні проекти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна робота (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій в робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} = \left(\frac{\text{Результат навчальних занять за семестр} + \text{Результат самостійної роботи за семестр}}{2} \right) * 10$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (заліку).

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} + \text{Кількість балів за підсумковим контролем}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (залік) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Для засвоєння змісту навчальної дисципліни, студент повинен:

Робота під час навчальних занять	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 5 позитивних оцінок.	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної роботи.	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі. відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93			
85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані якості виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками
80-84			
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якості виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі вади завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками, або з однією- двома значними помилками
70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , але прогалини не носять істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана , деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
65-69			
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи несформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якості виконання деяких з них; оцінена числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , потрібні практичні навички роботи несформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана , або якості їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторною складання), робота, що потребує доробки
21-40			
1-20		F	«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу неосвоєний , потрібні практичні навички роботи несформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота паї матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.

10. Рекомендована література

Основна

1. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С.Г. Кузьменка. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 316 с.
2. Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. — Х. : Право, 2015. — 320 с.
3. Фединяк Г.С. Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник.-К.: Алерта, 2017.-504с.
4. Фединяк Г.С. Міжнародне приватне право: [підруч.]. – [5-е вид. перероб. і допов.]. – К.:Атіка, 2012. – 532 с.
5. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник / за ред.. А.С. Довгерта та В.І. Кисіля. – К.: Алерта, 2012. – 376 с.
6. Осика С.Г., Коновалов В.В. Вирішення спорів у Світовій організації торгівлі / С.Г. Осика, В.В. Коновалов; Київ, нац. торг.-екон. ун-т. — К., 2011. — 280 с. — (Серія «Система Світової організації торгівлі як основа регулювання глобальних торговельних процесів»)
7. Міжнародний цивільний процес України: навчальний посібник ; практикум / за заг. ред. д.ю.н., проф. С. Я. Фурси.- Київ: Фурса С. Я., 2010.- 328 с.
8. Цивільне право. Особлива частина: навчальний посібник/О.Є. Аврамова, Е.В. Вакулович, А.С. Горбенко, В.Ю. Євко, В.Г. Жорнокуй, Ю.М. Жорнокуй, С.А.Загородній, О.Л. Зайцев, Т.С. Кириченко, Л.В. Красицька, В.А. Кройтор, О.Є. Кухарєв, О.В. Мороз, О.В. Піхурець, А.С. Сліпченко, С.О. Сліпченко, І.І. Сядриста, М.А. Тіхонова, Ю.І. Чалий, О.Р. Шишка, С.В. Ясечко; за заг. Ред. Ю.М. Жорнокуя, О.Є. Кухарєва; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ – Харків: ХНУВС, 2023. С.420с.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. - Ст. 141
2. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 // Відомості Верховної Ради. – 2005. - №32. – Ст.422.
3. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон від 16.04.1991 // Відомості Верховної Ради. – 1991. - №29. – Ст.377.
4. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 // Відомості Верховної Ради. – 2012. - №19-20. – Ст.179.
5. Про біженців та осіб, які потребують додаткового захисту: Закон України від 08.07.2011 // Відомості Верховної Ради. – 2012. - №16. – Ст.146.
6. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24.02.1994 // Відомості Верховної Ради. – 1994. - №25. – Ст.198.
7. Конвенція про статус біженців: ООН, Міжнародний документ від 28.07.1951. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_011

8. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів: Міжнародний документ від 11.04.1980. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_003
9. Принципи міжнародних комерційних договорів (Принципи УНІДРУА): Міжнародний документ від 01.01.1994. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_920
10. Конвенція про транснаціональні корпорації: СНД, Міжнародний документ від 06.03.1998. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/997_193
11. Паризька конвенція про охорону промислової власності: Міжнародний документ від 20.03.1883. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_123
12. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності: Міжнародний документ від 14.07.1967. // Електронний ресурс: [режим доступу] – http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_169
13. Конвенція про договір міжнародного автомобільного перевезення: Міжнародний документ від 19.05.1956. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_234
14. Конвенція про договір міжнародного автомобільного перевезення пасажирів і вантажу (КАПП): ООН, Міжнародний документ від 01.03.1973. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_845
15. Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенція МДП): ООН, Конвенція від 14.11.1975. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_012
16. Конвенція про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ): Конвенція від 09.05.1980. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_291
17. Конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень: Міжнародний документ від 28.05.1999. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_594
18. Конвенція ООН про морські перевезення вантажів: Міжнародний документ від 31.03.1978. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_391
19. Міжнародна конвенція про морські застави та іпотеки: ООН, Міжнародний документ від 06.05.1993. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_471
20. Міжнародна конвенція з уніфікації деяких правил щодо накладання арешту на морські судна: ООН, Міжнародний документ від 10.05.1952. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_g89
21. Конвенція про міжнародні переказні векселі та міжнародні прості векселі: ООН, Міжнародний документ від 09.12.1988. // Електронний ресурс: [режим доступу] – http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_252

22. Конвенція МОП №158 про припинення трудових відносин з ініціативи роботодавця: Міжнародний документ від 22.06.1982. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_005
23. Конвенція МОП №159 про професійну реабілітацію та зайнятість інвалідів: Міжнародний документ від 20.06.1983. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_065
24. Конвенція МОП №111 про дискримінацію в галузі праці та занять: Міжнародний документ від 25.06.1958. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_161
25. Конвенція про згоду на взяття шлюбу, шлюбний вік та реєстрацію шлюбу: ООН, Міжнародний документ від 10.12.1962. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_242
26. Європейська конвенція про усиновлення дітей: Рада Європи, Міжнародний документ від 27.11.2008. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_a17
27. Європейська конвенція про визнання та виконання рішень стосовно опіки над дітьми та про поновлення опіки над дітьми: Рада Європи, Міжнародний документ від 25.05.1980. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_327
28. Конвенція про визнання і виконання рішень стосовно зобов'язань про утримання: ООН, Міжнародний документ від 02.10.1973. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/973_001
29. Конвенція про міжнародне стягнення аліментів на дітей та інших видів сімейного утримання: ООН, Міжнародний документ від 23.11.2007. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_112
30. Конвенція про колізії законів що стосуються форми заповітів: ООН, Міжнародний документ від 05.10.1961. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_424
31. Конвенція, що передбачає єдиний закон про форму міжнародного заповіту: ООН, Міжнародний документ від 26.10.1973. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_b13
32. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень: ООН, Міжнародний документ від 10.06.1958. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_070
33. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж: ООН, Міжнародний документ від 21.04.1961. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_06
34. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах: СНД, Міжнародний документ від 22.01.1993. // Електронний ресурс: [режим доступу] - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/997_009
35. Про практику розгляду судами цивільних справ з іноземним елементом: Вищий спеціалізований суд; Лист від 16.05. 2013.// Електронний ресурс: [режим доступу] - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v-754740-13>

Додаткова:

1. Ананьєва Є.А. Фінансування поліції у Великобританії. Сучасна європейська поліцейська та можливості її використання в діяльності Національної поліції України: зб. тез доп. учасників міжнар. наук.-практ. конф.(Харків, 11 квіт. 2019 р.).—Харків: ХНУВС, 2019.—С. 46-48.
2. Василько І.В., Міжнародно-правове регулювання реалізації права на працю працівниками, які працюють у роботодавців – фізичних осіб / І.В. Василько // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». – 2015. – Випуск 15. – Том 1. – 140-142.
3. Василько І.В. Роль міжнародно-правового регулювання у забезпеченні права на працю працівників, які працюють у роботодавців – фізичних осіб. Наукові дослідження сучасного законодавства України – прогрес юридичної науки ХХІ століття (м. Київ, 25-26 червня 2015 р.). Київ: «Науково-дослідний інститут публічного права». 2015. С. 45-48.
4. Денисов А.І. Спеціальні фінансово-правові режими для окремих категорій іноземних інноваційних інвесторів//Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки»//№6(28), 2020. С.7-12
5. Довгерт А.С. Наука міжнародного приватного права в незалежній Україні (1991 – 2012 рр.) // Юридичний журнал «Право України», 2013. - №7. – С.12 – 25.
6. Задорожна С. Поняття, генетична основа та система принципів міжнародного приватного права // Юридичний журнал «Право України», 2013. - №7. – С.34 – 47.
7. Калакура В. Проблеми колізійного регулювання сім'ї та шлюбу в міжнародному приватному праві // Юридичний журнал «Право України», 2013. - №7. – С.145 – 153.
8. Кисіль В. Спадкові відносини в сучасному міжнародному приватному праві // Юридичний журнал «Право України», 2013. - №7. – С. 154 – 182.
9. Подорожній А.Ю. До проблеми використання досвіду США та Японії щодо правового регулювання притягнення працівників до дисциплінарної відповідальності в українських реаліях. Шлях успіху і перспективи розвитку (до 26 річниці заснування Харківського національного університету внутрішніх справ): матеріали міжнар. наук.-практ. конф.(м. Харків, 20 листоп. 2020 р.).-Харків: ХНУВС, 2020.-С. 412-414.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Єдиний державний реєстр судових рішень. [Електронний ресурс] – URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>
2. Інкотермс Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (редакція 2000 року) в ред. 2011 року: [Електронний ресурс] – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988_007#Text
3. Офіційний веб-портал парламенту Верховна Рада України [Електронний ресурс] – URL: <https://www.rada.gov.ua/>
4. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України Урядовий портал [Електронний ресурс] – URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
5. Портал Міністерства внутрішніх справ України: [Електронний ресурс] – URL: <https://mvs.gov.ua/>
6. Електронний каталог Національної бібліотеки України ім. Вернадського

[Електронний ресурс] – URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/554>

7. Електронний каталог наукової бібліотеки НаУКМА: [Електронний ресурс] – URL: <https://library.ukma.edu.ua/>